

سیداحمدفرید

زندگی‌نامه و شرح احوال و آرای انتقادی

محمد آسیابانی

اندیشه - فکر و ذکر ایرانی

زیر نظر محمد میلانی

نشر ورا

سرشناسه: آسیابانی، محمد
عنوان و نام پدیدآور: سید احمد فردید: زندگی‌نامه و شرح احوال و آرای انتقادی
شناسه افزوده: دبیر مجموعه محمد میلانی.
مشخصات نشر: تهران: نشر ورا، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۵۹-۶-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: فردید، سید احمد، ۱۲۹۱ - ۱۳۷۳.
موضوع: روشنفکران -- ایران -- قرن ۱۴ -- سرگذشتنامه
موضوع: Biography: Iran -- 20th century -- Intellectuals
مندی کنگره: ۱۳۹۶ س ۹۱۵/HM۷۲۸
رده بندی یویی: ۳۰۵/۵۵۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۱۹۵۸۰

مجموعه فکر و ذکر ایرانی
یرنار: محمد میلانی
سید احمد فردید
زندگی‌نامه و شرح احوال و آرای انتقادی

نویسنده: محمد آسیابانی
مدیر امور هنر: رضا میراثی
صفحه آرائی: امیرحسین عراقی
ناشر: نشر ورا
امور چاپ: کسری
نوبت چاپ: اول ناشر ۱۳۹۷
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۲۵۹-۶-۷

دفتر انتشارات:
تلفن: ۰۹۱۲۸۹۵۹۱۶۳ / ۶۶۹۰۱۳۴۳
تلگرام:
varabookpub@gmail.com
حق چاپ محفوظ است

نشر ورا

فهرست

دیباجه.....	۹
مقدمه نویسنده.....	۱۱
گزارشی از سوانح احوال و افکار سیداحمد فردید.....	۱۵
تفکر در دوره‌های مختلف تاریخ معاصر.....	۲۰
فردید و سبک نگارش انقلاب اسلامی ایران.....	۲۲
جنبش‌ها، پویا و هایدگری در ایران.....	۲۳
فردید و دین اسلام.....	۲۶
ترس از نوشتن و شهرت «فیدوف شفاهی».....	۲۷
سفر به دنیای دیگر.....	۳۱
رفقای گرمابه و گلستان.....	۳۵
شروع نشر افکار فردید.....	۳۵
صوفیان فرنگی.....	۳۷
کتاب: سوغات فرنگ.....	۴۲
فردید و صوفیان داخلی.....	۴۳
فردیدیان.....	۴۹
شرح منظومه فکری فردید.....	۵۹
نخستین قدم در راه شناخت فلسفه فردید چیست؟.....	۶۱
غرب‌زدگی پس از فردید و دوران فردید متاخر.....	۷۱
فردید به مثابه مبادی تفکر پسامدرن در ایران.....	۷۶

بخش پایانی ۷۹

سالشمار زندگی سیداحمد فردید ۸۱

منابع و مأخذ ۸۳

نمایه اسامی ۹۳

www.ketab.ir

مقاله نویسنده

کسی کو عقل دور اندیش دارد
بسی سرگشتگی در پیش دارد

بدون شک، سیداحمد فریدی یکی از مهم‌ترین رجال فلسفی ایران در قرن اخیر است. شاید پری‌راه هم نباشد که لقب «بحالی‌ترین فیلسوف معاصر» را نیز به این چهره بدهیم؛ چرا که نحوه سیر و سلوک و تأثیر معاصر ایران بسیار متفاوت با دیگران بود.

به نظر این کلام سیدموسی دیباج، استاد فلسفه دانشگاه ایران و یکی از شاگردان فریدی، بهترین تعریف در مورد فریدی و جایگاه علمی اوست: «کسی که گفت‌وگوهای که با دکتر دیباج داشتم، بیان کرد که فریدی انسان بزرگی بود، اما در حد کتاب «آرا و عقاید سیداحمد فریدی؛ مفردات فریدی». به عبارتی نه باید مانند علامه صدانشوی رادر حد قدیس بالا برد و نه مانند دشمنانش به هیچ‌ش شمرد.

تاکنون چندین تحقیق پیرامون آثار و احوال فریدی منتشر شده است که بنا به نظر این سطور پژوهش محمدمنصور هاشمی با عنوان «هویت اندیشان و میراث فکری احمد فریدی» بهترین و کامل‌ترین این منابع است. باقی پژوهش‌ها خالی از اشکال و ایراد نیست. با این اوصاف معتقدم تمام این منابع صرفاً برای اهالی علوم انسانی و از دیگر رشته‌ها نیز طیف آکادمیکی که به فلسفه و علوم انسانی علاقه‌مند هستند و مطالعات جدی در این حوزه دارند، نوشته شده است. این در صورتی است که فارغ از

بحث‌های پیرامون شخصیت و سلوک رفتاری، کار فکری فردید و امثال او را باید به تمام جامعه ایران (عامه مردم از هر طیفی) شناساند. بر این اساس در تمام مراحل نگارش کتاب، فهم عامه مخاطبان و جذب آنها در اولویت قرار داشت. سعی بر این بود که این کتاب عامه مخاطبان را به سمت خود بکشاند و نه صرفاً اهالی فلسفه و علوم انسانی. همچنین نباید فراموش کرد که این کتاب، هرگز یک رساله فلسفی نیست و کار من صرفاً نقل تاریخ و آشنا کردن نسل جدید با یک متفکر اثرگذار بوده است.

اینجانب نه تنها پای درس‌های سیداحمد فردید حاضر نبودم، بلکه هیچگاه نیز موفق به دیدار او نشدم، چرا که هنگام وفات ایشان در کلاس سوم ابتدایی درس می‌خواندم. بر این اساس تمام ماجراها و جریان‌هایی که در این کتاب مطرح می‌شود، باید به حقیقت منابع دست‌اول نوشته‌ام. یافتن این منابع نیز خود دردسر بزرگی بود و مشکلات را باهم دیدم. به‌ناچار برخی از مسائل مهم را نیز چون سندشان در منابع دست‌اول پیدا نکردم، در تیراژی نهایی از متن کتاب حذف شدند. از جمله این مسائل شرکت فردید در جلسات تدوین دیکتیک انقلاب سفید محمد رضا پهلوی بود. شرح تفکرات فردید نیز از من و تحلیل خود من است. بنابراین این کتاب شناختنامه فردید از دیدگاه یک نسل سومی است که مخاطبان خود را نیز از میان این طیف جست‌وجو می‌کند.

به‌زعم حقیر زندگینامه پیشروان در فلسفه و اندیشه، انوار فکری باید فلسفی نوشته شود و این نگارش از عهده شاگردان و یا هم‌عصران این اندیشه‌ها هیچ عنوان بر نمی‌آید. برای این حرف و این ادعا دلایل بسیاری دارم که ان شاء الله در جای دیگر آن‌ها را ارائه خواهم کرد، اما با این اوصاف باید اعلام کنم که کار من در این کتاب نگارش یک رساله فلسفی نبوده است.

نوشتن درباره اندیشمندی که نام‌اش چند دهه نقل مهم‌ترین مجالس و جمع‌های فلسفی بود، جسارت بسیاری می‌طلبد، که من این جسارت را در خود پیدا کردم و جواد عاطفه عزیز نیز میدان این جسارت را برای من فراهم کرد. از او بسیار ممنونم. همچنین اگر نبود الطاف بی‌شائبه عزیزان ارجمند، پرویز ضیاشهابی، سید موسی دیباج، رامین جهاننگلو و محمد میلانی، این کار مطمئناً به سرانجام نمی‌رسید. همچنین جناب علی اکبر شاطریان نیز در یافتن بسیاری از منابع، یارِ گرم بود، از ایشان نیز بسیار

سپاسگذارم. عکاس خوش قریحه، امیر غلامی، عکس سنگ مزار زنده یاد فردید را برای درج در کتاب برداشت و جواد رحیمی نیز از اتاق یادبود فردید در بنیاد عکس هایی را برایم تهیه کرد که در تصاویر کتاب درج شده است.